

VALDEMARS SLOT FYRTÅRN FOR KULTUR OG KUNST

PROJEKTBEKRIVELSE FOR ANSØGNING OM
FORSØGS-PROJEKT FOR KYST- OG NATURTURISME

OKTOBER 2023

SVENDBORG KOMMUNE
MILJØ OG TEKNIK
AFDELING: PLAN
FREDERIKSØ 4, 1. SAL
5700 SVENDBORG

9.10.23
2 AF 10

**SAG: VALDEMARS SLOT
PROJEKTBEKRIVELSE FOR ANSØGNING OM
FORSØGSPROJEKT FOR KYST- OG NATURTURISME
TIL PLAN- OG LANDDISTRIKTSSTYRELSEN**

INDLEDNING:

Vi tillader os at sende denne projektbeskrivelse til jer i forbindelse med Forsøgsprojekt for Kyst- og Naturturisme for Plan- og Landdistriktsstyrelsen som Svendborg kommune har mulighed for at indstille et projekt til. Vi håber I vil se mulighederne i Valdemars Slots kommende udvikling.

Valdemars Slot er en dansk kulturperle, som ligger midt i et af de smukkeste naturområder i kongeriget Danmark – snart et UNESCO Global Geopark. Gennem de enestående fredede bygninger og avlsbygninger, samt det unikke barokanlæg, formidles i dag kunst og kultur til danske og udenlandske gæster, men i fremtiden vil vi styrke denne oplevelse og formidling, så Valdemars Slot igen bliver et af de vigtigste og centrale kultursteder i Danmark.

Valdemars Slot har siden oprindelsen fungeret som et familiehjem for slægten Luel-Brockdorff. Herudover har slottet fungeret som et museum for offentligheden siden ca. 1970. Stedet skal fortsat danne ramme om familiens hjem, og efter en del år hvor der ikke har været fast bopæl på stedet, har familien nu i sinde at flytte tilbage på slottet i 2025.

HISTORIE / KULTUR OG KUNST PÅ VS GENNEM TIDEN

Digter, forfatter og musiker har gennem tiden haft refugium på Valdemars Slot, som har dannet ramme for deres inspiration. Stedet blev oprindeligt bygget af Christian IV til hans søn Prins Valdemar. At stedet var tænkt til kongefamilien ses af slottets størrelse og beliggenhed. I dag er stedet det eneste kongeslot i Danmark, der er på private hænder. Gennem historien har Valdemars Slot altid dannet ramme om kunst og kultur, sådan som mange herregårde har gjort tidligere, men måske også i særlig høj grad på grund af slottets helt unikke placering i landskabet. Dette ser man tydeligt gennem akserne fra gårdspladsen og ned over det originale barokanlæg. Der findes kun endnu et eksempel af et intakt barokanlæg i Danmark på Fredensborg Slot.

Gennem tiden har forfattere som HC Andersen, og digtere som Ambrosius Stub været på stedet og den store danske hofmaler, Carl Gustav Pilo, har malet flere portrætter til slottet. De og mange andre kunstnere var på Valdemars Slot i kortere eller længere perioder som datidens "artists-in-residence". Ligeledes har i mange år været musikskole på Valdemars Slot, og vi har i dag fundet noder, der går helt tilbage fra 1700-tallet (noderne befinder sig i dag på det kongelige bibliotek).

Slottet har på denne måde haft stor indflydelse på tidens mode i alle typer af kunsten og kulturudviklingen, og det er med denne historie og inspiration at familien på Valdemars Slot nu vil genetablere stedet som et kulturelt formidlingssted og fyrtårn. Der findes ikke en bedre beliggenhed i kongeriget Danmark til dette formål. Slottets placering, lige midt i det sydfynske øhav, og lige i midten af Danmark, kan trække et utal af turister, som vil nyde slottets rammer samt udforske mere af øhavs områderne, hvilket vil øge turismen i hele kommunen.

VISION FOR VALDEMARS SLOT

Valdemars Slot vil være et kulturelt fyrtårn på Fyn. Visionen er et bredt kulturelt samlingspunkt, bestående af blandt andet kunststillinger, kulturelle begivenheder, refugier og værksteder for udlevende kunstnere. Valdemars Slot skal gennem kunst og kultur fungere som et samlingspunkt for mennesker fra både nært og fjernt.

For at realisere denne vision skal en del af slottets bygninger genanvendes til kunst og kultur og enkelte mindre bygninger tilføjes og genetableres for at understøtte denne vision. Se Bilag 01

Slottet

Slottet skal fremover igen anvendes som privat bolig, hvilket vil skabe liv på stedet og styrke den lokale forankring og understøtte virkeliggørelsen af det Kulturelle fyrtårn. Herudover skal dele af slottets hovedbygning fortsat bruges til at skabe rammer for rundvisninger, koncerter og særudstillinger, der alt sammen kan ske i slottets repræsentative stuer og på loftsetagen, der rummer over 1000 kvadratmeter.

Avlsbygningerne

Søndre- og nordrelænge samt de øvrige avlsbygninger ned mod vandet, der er opført til ridehal, kostald, korntørreri og maskinværksted, står i dag tomme, da funktionerne ikke længere hænger sammen med anvendelsen af Valdemars Slot i en moderne nutid og fremtid. Bygningerne skal i fremtiden istandsættes og omdannes, så de stadig fremstår, som en vigtig del af det historiske miljø, men samtidig kan danne rammer for diverse kunststillinger. At få givet bygningerne en ny funktion understøtter dels en bæredygtig strategi om, at anvende allerede eksisterende bygninger, og dels understøtte mulighederne for, at bevare et helstøbt kulturmiljø.

Specifik skal kostalden, det gamle korntørreri og maskinværksted fungere som et højt kvalitets digital "immersive" art space. Vi er allerede i dialog med en af verdens førende digital "multi-sensory" art and culture virksomheder, om at etablere en sådan udstillingsplatform, og udstillingen er godkendt til at komme til Valdemars Slot.

Den indendørs ridehal skal anvendes til særskilte arrangementer, så som særudstillinger, koncerter, større præsentationer og videnskabelige foredrag (TED talks), eller særlige kulinariske oplevelse for op mod 300-500 mennesker. Alle arrangementer skal dog have et særligt fokus inden for kunst og kultur.

Søndre- og nordrelænge, der begge er fredede bygninger skal restaureres og bruges til mere eller mindre permanente udstillinger, i samarbejde med en dansk (eller udlands) anerkendt kulturinstitution.

Te Pavillonen

Den oprindelige Te-pavillon, der i dag er fredet og ligger centralt i anlægget skal restaureres og igen komme i spil som te-salon, præcis som den har været skabt til. Vi har allerede indgået en aftale med den historiske A.C. Perch's Thehandel, der har solgt te siden 1835. I tepavillonen kan gæsterne i fremtiden fornemme historien og sidde midt i anlægget med udsigten ud over det fynske øhav, både indenfor i pavillonen eller på terrassen, mens de får serveret te og hjemmebagte scones.

Magasin bygning, den oprindelige smedje og den gamle hestestald ved Carls fold

Magasinbygningen, der ligger syd for hovedbygningen står foran en restaurering. I den forbindelse bliver bygningen indrettet til 3 "artist-in-residence". Her kan kunstnere fra ind- og udland søge om ophold i en kortere periode for at fordybe sig og arbejde på deres værker. Et ophold i disse lejligheder kan opnås gennem et stipendium, fra VS Art Foundation (Se økonomiafsnittet). Kunstnere inden for kunst, musik og litteratur kan søge, og alt efter deres faglige felt stilles atelier eller refugier til rådighed. Kunstnerne vil om muligt blive inddraget eller selv bidrage i de aktuelle udstillingerne på Valdemars Slot.

Carls fold - omdannes til slotsgrøntsagshaven

Der har altid i større eller mindre omfang været dyrket grøntsager på Valdemars Slot. I fremtiden skal det igen være muligt og derfor ønsker vi at genopføre den gamle Slotsgrøntsagshaven nordøst for hovedbygningen. På et ældre luftfoto kan det tydeligt ses hvordan man helt frem til 1950'erne har haft gartneri og grøntsagsmarker. Ved genetablering af dette, vil vi oprette et tilbud til kommunens børneinstitutioner og skoler, hvor de får mulighed for at være med i slotshaveprojektet – haver til maver, der skal give børnene oplevelser og forståelse for natur, vækst og økologi. Grøntsagerne som produceres, skal selvfølgelig nydes af børnene, men også bruges til kulturarrangementer i

avlsbygningerne. Hovedparten af grøntsagerne vil dog blive doneret til de lokale plejehjem. På den måde kan børnene også få en forståelse for hvordan de kan hjælpe de tidligere generationer, og i løbet af året håber vi også at kunne etablere et samarbejde hvor beboerne på plejehjemmene kommer ud og hjælper børnene i haverne.

Ved at genetablere dette areal til slotsgrøntsagshaven gengives en vigtig historie omkring anvendelse, området forskønnes og der bliver skabt en forankring og et engagement i det lokale miljø.

TIDSPLANEN

Vi forventer at åbne i maj 2025 med en stor Europæisk præmie på den Australiske "immersive" kunstudstilling, samt udstilling af aboriginal kunst på lærred. Udstillingen er bestilt, og derfor er arbejdet med at klargøre bygningerne også sat i gang. Til åbningen forventes cafe, restaurant og tesalon også at være åbnet. Kunstnerboliger med værksteder og atelier forventes at åbne i sommeren 2026.

OKOMMUNALE OG LOKALE SAMARBEJDER OG SYNERGIEFFEKTER

Med den kommende internationale udstilling i 2025, forventer vi at tiltrække 150.000-200.000 turister til Valdemars Slot henover sommeren 2025. Herefter forventes antallet af besøgende at vokse år for år i takt med at stedet bliver kendt for selve udstillingen og flere nye tiltag åbner, og således henvender sig til et bredere publikum.

De mange turister som forventes at komme til Valdemars Slot vil naturligt også få lyst og behov til andre oplevelser i det lokale miljø i hele kommune, det gøre sig gældende for både overnatning, spisesteder, butikker og andre naturmæssige eller kulturelle oplevelser. Vi ved, at den årrække hvor slottet har været lukket, har det kunne mærkes i lokalsamfundet at turiststrømmende er faldende, og kommunen har mistede over 50.000 overnattende og spisende gæster. Den udvikling skal vi sammen vende og skabe nye rammer som ikke alene vil opnå det niveau der var før lukningen med strække sig meget højere. De planer der ligger for udviklingen omkring særligt avlsbygningerne, vil uden tvivl trække flere turister end nogensinde før til Valdemars Slot og til Svendborg kommune. Vi er beviste om at dette er et livsprojekt, og et projekt der skal være forankret i det lokale og skal løftes med stor energi og arrangement, derfor har ejerne af Valdemars Slot også besluttet at familien flytte tilbage til Sydfoyn, og ind på slottet, for at være i nærkontakt med udviklingen og fremtiden.

5 HVORDAN LEVER PROJEKTET OP TIL FORSØGSORDNINGENS KRITERIER

For at Svendborg kommune kan indsende vores projekt for Valdemars Slot til Plan- og Landdistriksstyrelsen skal projektet leve op til en række kriterier.

Vi mener det fremtidige projekt på Valdemars Slot på flere punkter er et godt eksempel på et projekt der netop vil give god mening, som et af projekterne i den kommende forsøgsordning.

1. Genanvendelse af bygninger

Vi har eksisterende bygninger som i dag er overflødiggjorte grundet en ændring af funktion på Valdemars Slot, som i høj grad handler om omlægning af landbruget. Bygningerne indeholder et stort potentiale i deres anvendelse og ved at benytte dem i fremtiden sikre vi også deres bevarelse i fremtiden.

2. Kystnær turisme

Vi vil både med afsæt i den tidligere og i den fremtidige anvendelse være et vigtigt turismemål i Danmark, når det kommer til kunst og kultur. Derudover tilbyder vi sammen med de omkringliggende arealer og kysten en unik naturoplevelse der også skal tage hensyn til beskyttelsen af kysten.

3. Opførelse af nye bygninger

I forbindelse med genanvendelsen af de oprindelige avlsbygninger får vi behov for at bygge mindre bygninger, der kan binde anlæggets bygninger sammen, så de understøtter de nye funktioner. Disse nye mindre forbindelsesbygninger ligger inder for strandbeskyttelseslinjen.

Genetableringen af det tidligere gartneri vil også ligger inder for strandbeskyttelseslinjen.

4. Den grønne omstilling

Projektet vil på mange måder være med til at understøtte en grøn omstilling. Både ved genanvendelsen af eksisterende bygninger og ved et øget fokus på lokale materialer og samarbejder. Dertil vil vi meget gerne arbejde med grøn energi til driften af vores nye anlæg og funktioner. Det kan både være gennem solenergi eller jordvarme. Hvordan dette sker mest optimalt, skal udtænkes og ske i samarbejde med blandt andet Svendborg kommune.

ØKONOMI

For at projektet kan realiseres skal der rejses et anseeligt beløb. Arbejdet med dette er allerede gået i gang og vi er i kontakt med flere fonde og donorer fra både ind og udland, som ser et stort potentiale i projektet. Det er dog vigtigt at der er en grundfinansiering, som især skal gøre det muligt at udarbejde projektets vision, projektmateriale, fondsmateriale og den overordnede administration til at få projektet først fra ide til realisering. Til dette arbejde har familien afsat et større beløb. Vi håber kommunen i processen også vil se på muligheder for at støtte projektet.

Vi arbejder i øjeblikket på at etablere en ny fond under navnet: VS Art Foundation. Denne fond skal tage imod donationer, stå for administration, facilitere istandsættelsen af alle de relevante bygninger samt have ansvar for den kommende daglige drift af det nye kunst- og kulturformidlingscenter.

PROCES

Vi har som sagt allerede sat gang i den store proces for egne midler. Parallelt med etableringen af VS Art Foundation arbejder vi på at få ambassadører til projektet, på fondsstøtte samt udvikling af forretningsplan. I samarbejde med vores arkitekter Over Byen arkitekter ved Maria Wedel Søe, ser vi på de konkrete muligheder for at anvende de eksisterende bygninger. Vores samarbejde med arkitekterne vil også ske i udviklingen af forretningsplanen og inddragelse af myndigheder, således at projektet kan kvalificeres på et højt niveau allerede til fondsmaterialet.

Internationalt arbejder Louise og Nikolaj Albinus på flere fronter for at skabe opbakning også fra udlandet til projektet. Familien fløj den 6 oktober, til Charleston South Carolina, hvor Louise skal holde et foredrag om Valdemars Slot, fremtiden for stedet, samt tale om udstillingen som kommer i avlsbygningerne i 2025. Det er i parallel med den store artikel som er skrevet i en bog som udkom i sidste uge, som er sendt ud til over 20.000 amerikaner. Der er sat et møde op i Washington DC med den australske ambassadør, for også at inddrage dem i den kommende udstilling i 2025, og for at drøfte en måde på hvordan vi får Amerikanerne til Sydfyn. Louise er også i tæt dialog med Denmark House, i Melbourne, som gerne hjælper med at faciliterer og sætter Valdemars Slot på den internationale kort.

Vi håber på jeres interesse i projektet. Såfremt I har behov for yderligere materiale eftersender vi meget gerne og er til rådighed for at afklare spørgsmål der måtte opstå.

De bedste hilsner Louise og Nikolaj Albinus,

Valdemars Slot
Slotsalléen 100
Troense
5700 Svendborg
CVR: 27381170

BILAG

- Plan med angivelse af fremtidige aktiviteter
- Foto af eksisterende forhold
- Fremtidig udstilling

Plan med aktiviteter

Den centrale barokhave

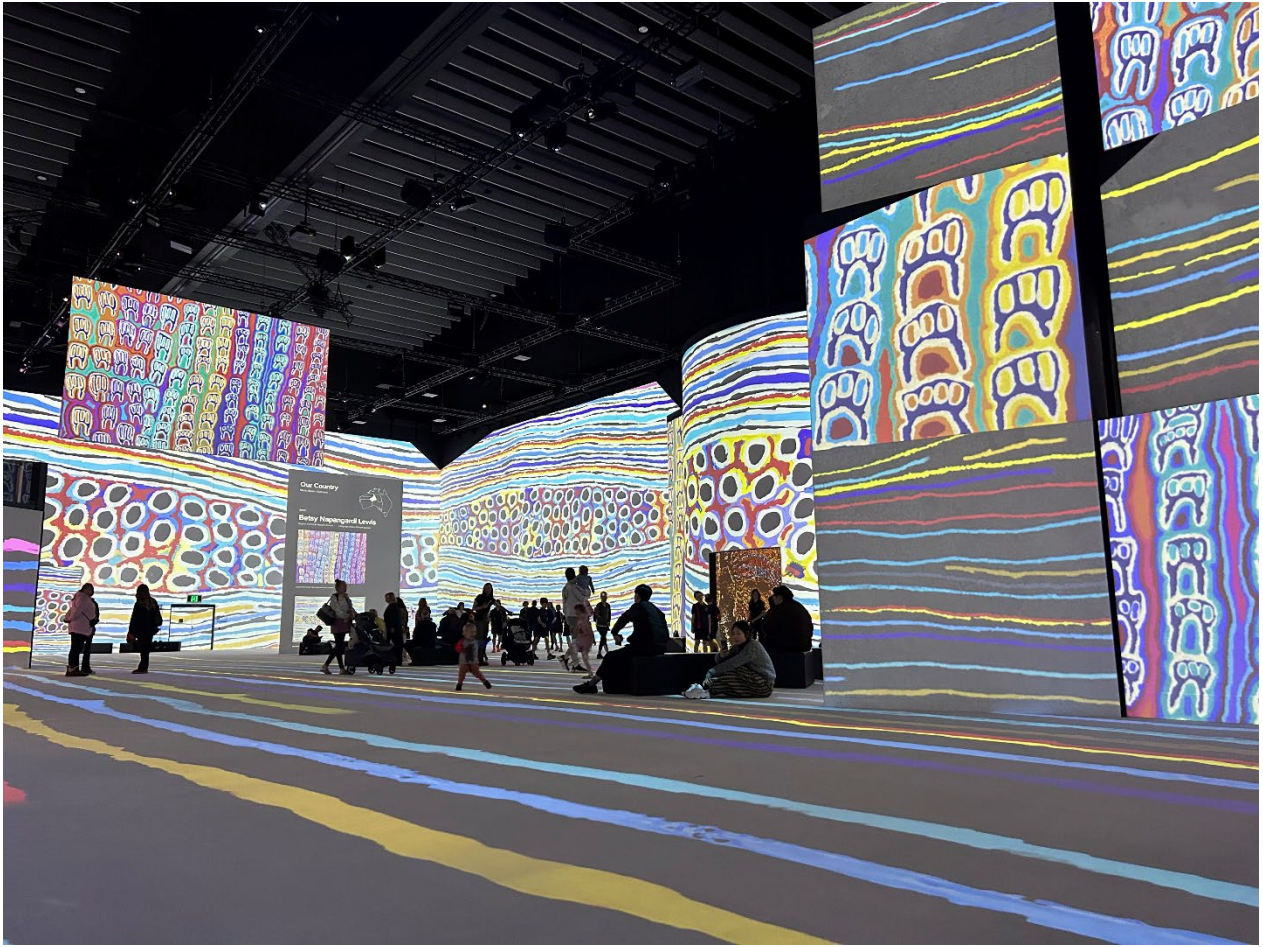

Luftfoto fra 1956 med Carls Fold gartneri

Interiør eksisterende avlsbygning

Fremtidig udstilling